

«ЕСЖ» тауар биржасы» АҚ,
Директорлар кеңесінің шешімімен
2022 жылғы «12» қыркүйектегі,
№ 321 отырыс хаттамасы

**«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ мүшелерін аккредиттеу,
олардың аккредиттеуін тоқтата тұру және тоқтату тәртібі**

Осы «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ мүшелерін аккредиттеу, олардың аккредиттеуін тоқтата тұру және тоқтату Тәртібі (бұдан әрі – Тәртіп) «Тауар биржалары туралы» 2009 жылғы 4 мамырдағы бекітілген Қазақстан Республикасының Заңының 4 және 10-шы бабының талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органы бекіткен Биржалық сауда ережесін егжей-тегжейлі іске асыру мақсатында барлық тауар биржалары үшін ортақ биржалық брокерлер мен дилерлерді (оның ішінде индустриялық сертификатін иеленген дилерлер) аккредиттеу, олардың аккредиттеуін тоқтата тұру және тоқтату шарттары мен тәртіптерді регламентін айқындайды.

I БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Терминдер мен анықтамалар

1.1. Осы Тәртіптің мақсаттары үшін төмендегі ұғымдар мен терминдер, егер контекст белгілі бір басқаша болмаса немесе арнайы басқаша болып белгіленбесе, келесі мәндерде қолданылады:

Биржа	«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ
Биржалық сауданың ережесі	«Тауар биржалары туралы» 04.05.2009 ж. бастап ҚР заңы 4 және 10- шы бабының талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасының биржалық сауданың ережесі, барлық тауар биржалары үшін регламенттеу, жалпы биржалық мәмілелер биржалық тауарлармен жасау тәртібі уәкілетті мемлекеттік органымен бекітілген.
ішкі құжаттар	Биржаның жарғысы (оған енгізілген өзгерістермен және қосымшалармен) регламенттер, қағидалар, ережелер, шарттар, Биржаны басқару органдарының шешімдері, оларға бекітілген өкілеттіктерге сәйкес және Биржаның жарғылық мақсаттары мен міндеттерін іске асыруды қамтамасыз етуге бағытталған.
үміткер	Брокер, дилер, маркет-мейкер ретінде (Биржаның мүшесі болу) биржада аккредиттеу рәсімін өтуге ниет білдірген кәсіпкерлік субъектісі.

трейдер	Биржа мүшесінің қызметкері (үміткердің) ол уәкілеттік берген осы Биржа мүшесінің (үміткердің) атынан Биржаның сауда жүйесінде мәмілелер жасайды.
Биржа Секциясының мүшесі	Биржаның белгілі бір Секциясында аккредиттеу процедурасынан өткен және биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы соңғысымен мерзімсіз шарт жасасқан брокер, дилер, маркет-мейкер.
Биржа мүшесі	Биржаның бір немесе бірнеше Секцияларында аккредиттеу процедурасынан өткен брокер, дилер, маркет-мейкер.
брокерлік компания мәртебесі «салалық брокер» («салалық брокер»)	Нақты тауар нарығына қызмет көрсететін және жалғыз өкіл ретінде биржалық сауда-саттықта әрекет ететін осы нарыққа қатысушының, биржа ұйымдастыратын мамандандырылған брокерлік компания.
брокерлік компания мәртебесі «коммерциялық брокер» («коммерциялық брокер»)	Әр түрлі тауар нарықтарын және өкіл ретінде әрекет ететін осы нарықтардың қатысушылары биржалық сауда-саттықта қызмет көрсететін, биржа ұйымдастыратын брокерлік компания.

1.2. 1.1-тармақта көрсетілген ұғымдардан басқа, ҚР заңнамасында осы баптың Тәртібі, Тәртіптің мақсаттары үшін сонымен қатар ұғымдар мен терминдер, анықтама және/немесе түсіндіру, егер тек контекст басқаны білдірмесе, Биржаның өзге ішкі құжаттарында қолданылады.

II БӨЛІМ. БИРЖАҒА МҮШЕЛІК

2-бап. Биржаға мүшелікке қатысты жалпы ереже

2.1. Биржада аккредиттеу брокерлерге, дилерлерге, маркет-мейкерлерге Биржа саудасының ережесімен, биржалық сауда ережесін іске асыру жөніндегі биржа регламентімен, басқа ішкі Биржаның нормативтік құжаттарымен, Биржа ұйымдастыратын биржалық сауда-саттыққа қатысуға Заңға сай құқық береді.

2.2. Брокерлік және дилерлік қызметті қоса атқаруға жол берілмейді.

2.3. Биржаның мүшесі ретінде ҚР заңнамасымен Биржаның ішкі құжаттарын танитын және орындайтын биржалық сауда-саттыққа қатысушы ретінде әрекет етуге құқылы кәсіпкерлік субъектісі бола алады.

2.4. Биржаға мүшелік олардың жұмыс істеуі шартымен келесі сауда секцияларында болуы мүмкін :

Мұнай өнімдері саудасының секциясы (тауарлардың бір немесе бірнеше мынадай топтарымен сауда-саттыққа рұқсат беруді көздейді: 1) бензин және дизель отыны; 2) реактивті қозғалтқыштарға арналған отын; 3) битум;

Сұйытылған мұнай газын көтерме сату секциясы;

Көмір сауда секциясы;

Портландцемент сауда секциясы;

Қара металл сынықтарын сату секциясы;

Ауыл шаруашылығы өнімдерін сату секциясы;

Металдар және өнеркәсіптік тауарлар сауда секциясы;

Мамандандырылған тауарлармен сауда секциясы;

Көміртегі бірліктерінің сауда секциясы (парниктік газдар шығарындыларына квоталар және т.б.).

Мерзімді нарық секциясы.

2.5. Биржада алғаш рет аккредиттелген брокер бастапқыда тек қана тауарлардың бір түрімен сауда жасауға құқылы.

Оларға биржада тауарлардың басқа түрлерімен сауда жасау құқығын алу үшін брокер биржада кемінде бір жарым жыл сауда жасауы, мінсіз іскерлік беделге ие болуы, сондай-ақ «коммерциялық брокер» үшін осы Тәртіпте белгіленген мөлшерде капиталдандыруды растауы қажет.

2.6. Биржалық саудада стандартталмаған тауарлармен сауда жасауды қоспағанда, биржада тауарлардың бір түрімен сауда жасайтын брокерге «салалық брокер», ал тауарлардың бірнеше түрін сататын брокерге «коммерциялық брокер» мәртебесі беріледі.

3-бап. Биржамен ынтымақтастық

3.1. Үміткер биржада аккредиттелу үшін құжаттарды тапсырғанға дейін Биржа басшылығымен Биржаның сауда Секцияларында өзінің жұмыс жоспарын талқылауды, қызметтің негізгі бағыттарының сипаттамасын және үміткер бағдарланған нарық сегментіне шолуды, биржада бір жыл немесе одан да көп жыл ішінде биржада жоспарланған сауда-саттық көлемін қамтитын, сондай-ақ оларға қызмет көрсетуге жоспарланған клиенттер тобын немесе меншікті биржалық айналымды қоса алғанда, оларға қол жеткізу жоспарларын жүзеге асырады.

4-бап. Үміткерлерге қойылатын талаптар

4.1. Биржада аккредиттелу үшін үміткердің уәкілетті қызметкері (трейдер) Биржаның сауда жүйесімен жұмыс барысында, биржалық мәмілелерді тіркеу және ресімдеу бойынша тегін оқытудан өтеді, оның қорытындысы бойынша осы қызметкерге тиісті сертификат беріледі.

4.2. Биржаның сауда секцияларының мүшелігіне кіру үшін үміткер мынадай жалпы талаптарға сай болуы тиіс:

1) азаматтық құқық қабілеттілігіне ие болу;

2) төлем қабілеттілігі болуы, салық берешегі болмауы;

3) банкроттық не тарату рәсіміне жатпауға, оның мүлкіне тыйым салынбауға, оның Қаржы-шаруашылық қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тоқтатылмауға тиіс;

4) басшы лауазымдарды атқаратын үміткердің қызметкерлерінде жоғары білімнің болуы;

5) экономикалық қызмет саласындағы қылмыстар және сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасағаны үшін алынбаған немесе өтелмеген соттылықтың болмауы (бірінші басшы үшін).

4.3. Биржа мүшелеріне қойылатын жалпы талаптарға сәйкестіктен басқа, егер биржалық сауда ережесінде өзгеше көзделмесе, үміткер биржа секцияларының мүшелеріне қойылатын мынадай арнайы талаптарға сәйкес келуі тиіс:

- үміткердің жарғылық капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңгені құрауы тиіс;
- үміткердің меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңгені құрауы тиіс;
- мінсіз іскерлік беделге ие болуы.

4.4. Тауар нарығына қатысушы ретінде жұмыс істеген кемінде бір жыл ішінде қалыптасқан үміткердің іскерлік беделі, үміткердің ҚР биржалық заңнамасын бұзуы фактілерін қамтымауы керек, сондай-ақ Биржаның жүргізіліп жатқан корпоративтік саясатына сәйкес болуы тиіс.

Бұрын биржалық тауар нарығында жүзеге асырылатын үміткердің қызметі Биржа мүшелері үшін брокерлік (дилерлік) Әдеп кодексінде баяндалған Биржа мүшелері қызметінің қағидаттарына жауап беруі тиіс.

Аталған талаптар – жаңадан тіркелген үміткерлерге, егер олардың құрылтайшысының (құрылтайшыларының) қызметі осы талаптарға сәйкес келсе, сұйытылған газ саудасы секцияларында аккредиттелетіндерге қолданылмайды.

Биржада брокер ретінде аккредиттелетін үміткердің қызметінің барынша ашықтығы мақсатында, оның тұтынушыға бағдарлануы, сондай-ақ отандық бәсекеге қабілетті қазақстандық биржалық тауар нарығын қалыптастыру бойынша Биржаның құндылықтарын қолдау қабілетін растау, халықаралық стандарттарға жауап беруші және жаһандық цифрландырудың қазіргі заманғы шындықтарына сәйкес, үміткер өзінің интернет-ресурсының болуын қамтамасыз етуі немесе растауы қажет, үміткердің байланыс деректері, оның ағымдағы қызметі және контрагенттермен өзара қарым-қатынасы туралы ақпаратты қамтитын ақпарат, сондай-ақ үміткерде клиенттерге қызмет көрсету жөніндегі ішкі процестерді регламенттейтін бекітілген ішкі нормативтік құжаттардың болуын растау.

4.5. Сұйытылған мұнай газын көтерме сату секциясының мүшелері, мұнай өнімдерімен сауда жасау секциялары ғана тек Қазақстан Республикасының резиденттері бола алады.

4.6. Биржаның сауда секцияларында, биржада ашық және бәсекелестік сауда-саттықты қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының заңнамасына және қабылданған іскерлік айналымға сәйкес сауда-саттыққа қатысушылардың мынадай классификациясы және оларға қойылатын талаптар белгіленді:

1) Сұйытылған мұнай газын көтерме сату секциясы бойынша:

Сауда-саттыққа қатысушылар ретінде сатушы		Брокер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін үміткерге қойылатын талаптар	Биржа мүшелігіне дилер ретінде кіретін үміткерге қойылатын талаптар
А тобы	Сұйытылған мұнай газын өндірушілер (ТМД зауыттары).	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	ҚР ішкі нарығына тауар биржалары арқылы сұйытылған мұнай газының көлемін өткізу

			<p>үшін ТМД өндіруші зауыты мәртебесінің болуы міндетті.</p> <p>Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.</p>
В тобы	<p>Сұйытылған мұнай газының иелері, өздеріне меншік құқығымен немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі көмірсутек шикізатын (ТМД берушілер) өңдеу процесінде өндірілген.</p>	<p><i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i></p>	<p>ҚР ішкі нарығына тауар биржалары арқылы сұйытылған мұнай газының көлемін өткізу үшін мұнай берушінің мәртебесінің болуы міндетті.</p> <p>Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.</p>
<p>Сатып алушы ретінде саудасаттыққа қатысушылар</p>			
С тобы	<p>Меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде жалпы көлемі кемінде 60 текше метр сұйытылған мұнай газын сақтау сыйымдылығы бар, оларды теміржол цистерналарынан толтыру мүмкіндігі бар өнеркәсіптік тұтынушылар, газ толтыру станцияларының, газ толтыру пункттерінің және (немесе) автогаз құю станцияларының иелері, не жеткізудің тиісті өңірінде газ толтыру станциясының иесімен айына кемінде 60 текше метр көлемінде сұйытылған мұнай газын сақтау және тиеу жөніндегі</p>	<p><i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i></p>	<p>Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге.</p> <p>Бұл талапты үміткер компанияның жарғылық капиталындағы қатысу үлесімен – елу және одан да көп пайыз, ТМД нарығындағы жұмыс тәжірибесі қатарынан кемінде күнтізбелік он екі айды, үміткер компанияда және/немесе үміткердің құрылтайшысында болған кезде орындамауға жол беріледі.</p> <p>Сондай-ақ, егер оның жүз пайыздық құрылтайшысы ТМД нарығында капиталдандыру және</p>

	қызмет көрсету туралы шарт жасасқандар.		жұмыс тәжірибесі бойынша жоғарыда көрсетілген талаптарды орындайтын басқа заңды тұлға болса, үміткер компанияның бұл талапты орындамауына жол беріледі).
Сауда-саттыққа қатысушылар ретінде сатып алушы немесе сатушы			
	«Коммерциялық брокер».	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге.	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>
	«Салалық брокер» - ЕСЖ биржасында аккредиттелген күні ТМД нарығында қатарынан он екі күнтізбелік айдан кем емес жұмыс тәжірибесін растаған, тек ТМД зауыттарына, мұнай берушілерге (тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті ҚР ішкі нарығына сұйытылған мұнай газының көлемі бар) қызмет көрсетуге маманданған компания не оның құрылтайшысында осындай жұмыс тәжірибесі бар.	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге. (егер компания құрылтайшыларының меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге болған жағдайда, бұл талапты орындамауға жол беріледі).	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>

2) мұнай өнімдері саудасы секциясы бойынша:

Тауарлар тобымен сауда-саттыққа жіберу үшін: бензин және дизель отыны:

Бензин және дизель отыны нарығы бойынша сатушы	Брокер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін	Дилер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін
---	--	---

ретінде сауда-саттыққа қатысушылар		үміткерге қойылатын талаптар	үміткерге қойылатын талаптар
А тобы	Мұнай өнімдерін өндірушілер	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген және/немесе дербес сәйкестендіру нөмірі – коды берілген мұнай өнімдерін өндіруші зауыты мәртебесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
В тобы	Мұнай берушілер өздеріне меншік құқығымен немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі шикі мұнайды қайта өңдеу процесінде өндірілген мұнай өнімдерінің меншік иелері (мұнай берушілер).	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Тауар биржалары арқылы мұнай өнімдерін жеткізудің уәкілетті орган бекіткен жоспарында мұнай берушінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
Бензин және дизель отыны нарығы бойынша сатып алушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар			
С тобы	Мұнай өнімдерін көтерме жеткізушілер	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Уәкілетті органның мұнай өнімдерін көтерме жеткізушілер тізілімінде көтерме жеткізуші мәртебесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
Д тобы	Мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілер - түпкілікті тұтынушыға	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізу саласында кемінде бір жыл қызмет

	өткізу үшін мұнай өнімдерін сатып алатын мұнай өнімдері нарығының қатысушылары.		тәжірибесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
Е тобы	Соңғы тұтынушылар	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Өзі тұтынуы үшін кемінде бір жыл ішінде бензин немесе дизель отынын сатып алу фактісі туралы растайтын құжаттардың болуы.
Бензин және дизель отыны нарығы бойынша сатып алушы не сатушы ретінде сауда саттыққа қатысушылар			
	«Коммерциялық брокер».	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге.	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>
	Бензин және дизель отыны Саудасы Кіші секциясының «салалық брокері» – мұнай өнімдерін өндірушілерге, мұнай жеткізушілерге, мұнай өнімдерін көтерме жеткізушілерге қызмет көрсетуге ғана маманданған, ЕСЖ биржасында аккредиттелген күні мұнай өнімдері нарығында қатарынан кемінде күнтізбелік он екі ай жұмыс тәжірибесі бар не оның құрылтайшысының (құрылтайшыларының) осындай тәжірибесі бар компания.	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге. (егер компания құрылтайшыларының меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге болған жағдайда, бұл талапты орындамауға жол беріледі)	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>

Тауарлар тобымен сауда-саттыққа жіберу үшін: реактивті қозғалтқыштарға арналған отын:

Реактивті қозғалтқыштар үшін отын нарығы бойынша сатушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар		Брокер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін үміткерге қойылатын талаптар	Дилер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін үміткерге қойылатын талаптар
А тобы	Мұнай өнімдерін өндірушілер	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген және/немесе дербес сәйкестендіру нөмірі – коды берілген мұнай өнімдерін өндіруші зауыт мәртебесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
В тобы	Мұнай берушілер өздеріне меншік құқығымен немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі шикі мұнайды қайта өңдеу процесінде өндірілген мұнай өнімдерінің меншік иелері (мұнай берушілер).	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Тауар биржалары арқылы мұнай өнімдерін жеткізудің уәкілетті орган бекіткен жоспарында мұнай берушінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
Реактивті қозғалтқыштар үшін отын нарығы бойынша сатып алушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар			
Е тобы	Авиациялық компаниялар	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ берген пайдаланушы сертификатының болуы. Соңғы 12 айдан кем емес жұмыс тәжірибесінің болуы.
Ғ тобы	Әуежайлар	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ әуежайлағының жарамдылық сертификаты. Соңғы 12 айдан кем емес жұмыс тәжірибесінің болуы.

Реактивті қозғалтқыштар үшін отын нарығы бойынша сатып алушы немесе сатушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар			
	«Коммерциялық брокер».	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге.	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>
	«Салалық брокері» реактивті қозғалтқыштарға арналған отын саудасының кіші бөлімі – тек қана мұнай өнімдерін өндірушілерге, мұнай жеткізушілерге, авиациялық компаниялар мен әуежайларға қызмет көрсетуге маманданған, ЕСЖ биржасында аккредиттелген күні мұнай өнімдері нарығында қатарынан кемінде күнтізбелік он екі ай жұмыс тәжірибесі бар не оның құрылтайшысының (құрылтайшыларының) осындай тәжірибесі бар компания.	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге. (егер компания құрылтайшыларының меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге болған жағдайда, бұл талапты орындамауға жол беріледі)	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>

Тауарлар тобымен сауда-саттыққа жіберу үшін: битум:

Сатушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар		Брокер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін үміткерге қойылатын талаптар	Дилер ретінде Биржа мүшелігіне кіретін үміткерге қойылатын талаптар
А тобы	Битум өндірушілері	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген битум өндіруші мәртебесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.

В тобы	Битумды жеткізушілер-өздеріне меншік құқығымен немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі көмірсутек шикізатын қайта өңдеу процесінде өндірілген битумның меншік иелері.	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген битум жеткізуші мәртебесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
Сатып алушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар			
С тобы	Жол құрылыс компаниялары	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органнан берілген ақпарат негізінде тауар биржасында биржалық сауда-саттыққа жіберілген битумды сақтауға арналған тиісті инфрақұрылымы бар автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласындағы қызмет тәжірибесінің болуы. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.
D тобы	Битумды көтерме сатып алушылар	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>	Автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органнан берілген ақпарат негізінде тауар биржасында биржалық сауда-саттыққа жіберілген, битумды сақтауға арналған тиісті инфрақұрылымы бар адамдар. Жарғылық және меншікті капитал мөлшеріне қойылатын талаптар белгіленбеген.

Сатып алушы немесе сатушы ретінде сауда-саттыққа қатысушылар			
	«Коммерциялық брокер».	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге.	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>
	«Салалық брокер» - битум өндірушілеріне, иелеріне, жол-құрылыс компанияларына және битумды көтерме сатып алушыларға тек қана қызмет көрсетуге маманданған, ЕСЖ биржасында аккредиттелген күні қатарынан он екі күнтізбелік айдан кем емес жұмыс тәжірибесі бар не оның құрылтайшысының (құрылтайшысының) осындай тәжірибесі бар компания.	Компанияның жарғылық және меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге. (егер компания құрылтайшыларының меншікті капиталының мөлшері кемінде отыз миллион теңге болған жағдайда, бұл талапты орындамауға жол беріледі)	<i>Мүшеліктің бұл түрі мүмкін емес.</i>

5-бап. Биржа Секциясының мүшелігіне кіру (аккредиттеу) үшін үміткер ұсынатын құжаттар мен мәліметтер

5.1. Биржа секцияларында аккредиттелу үшін үміткер биржаға мынадай негізгі құжаттар мен мәліметтерді ұсынады:

- 1) Тәртіпке № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша Биржа Секциясының мүшелігіне қабылдау туралы өтініш ;
- 2) қағида және (немесе) жарғы болған кезде енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар ескеріле отырып, ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген қағиданың және (немесе) жарғының көшірмесі (салыстырып тексеру үшін түпнұсқалары ұсынылмаған жағдайда нотариалды куәландырылған);
- 3) құрылтайшы шартының нотариалды куәландырған көшірмесі (болған жағдайда) немесе акцияларды ұстаушылар/қатысушылар тізілімінен үзінді көшірмесінің түпнұсқасы (егер жарғыда қатысушылардың құрамы туралы мәліметтер болмаса), өтініш берілген күннің алдындағы бір ай ішінде алынуы тиіс;

- 4) қосылған құн салығын төлеуші ретінде салықтық есепке үміткерді қою туралы анықтама (бар болса);
- 5) бірінші басшы немесе оны алмастыратын тұлға, сондай-ақ бас бухгалтер (болған жағдайда) қол қойған соңғы қаржы жылындағы қаржылық есептіліктің түпнұсқасы;
- 6) заңды тұлғалар үшін-заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама;
- 7) үміткердің кіру мүшелік жарнасын төлегенін растайтын түбіртек;
- 8) үміткердің бірінші басшысында Экономикалық қызмет және сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасағаны үшін алынбаған немесе өтелмеген соттылығының жоқтығы туралы анықтама;
- 9) үміткердің бенефициарлық меншік иелері туралы мәліметтер.
- 10) тауар биржасының клиринг орталығымен клирингтік қызмет көрсету туралы шарттың көшірмесі (салыстырып тексеру үшін түпнұсқалары ұсынылмаған жағдайда нотариалды куәландырылған);
- 11) басшы лауазымдарды атқаратын үміткер қызметкерлердің жоғары білімнің болуын растайтын құжаттар;
- 12) үміткердің мөрімен расталған үміткер басшысының сайланғанын (тағайындалғанын) растайтын құжаттың көшірмесі;
- 13) тәртіпке №2 қосымшаға сәйкес нысан бойынша Биржа мүшесінің сауалнамасы;
- 14) үміткердің қолы мен мөр бедерінің үлгілері бар карточканың нотариалды куәландырылған көшірмесі;
- 15) тәртіпке № 3 қосымшаға сәйкес нысан бойынша үміткер трейдерлерінің тізімі.

5.2. Биржаның сұйытылған мұнай газын көтерме сату Секциясының мүшелігіне кіру үшін үміткер құжаттар мен мәліметтерді 5.1.-тармақпен көзделген осы баптың тәртіптерін ұсынумен қатар, мынадай құжаттарды растауға немесе Биржаға ұсынуға тиіс:

- 1) сұйытылған мұнай газын өндірушілерді аккредиттеу жағдайында:
 - ҚР ішкі нарығына тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті сұйытылған мұнай газының көлемі бар ТМД зауыты мәртебесінің болуын растау.
- 2) сұйытылған мұнай газының меншік иелері аккредиттелген жағдайда:
 - Қазақстан Республикасының ішкі нарығына тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті сұйытылған мұнай газының көлемі бар мұнай берушінің мәртебесінің болуын растау.
- 2) сұйытылған мұнай газының меншік иелері аккредиттелген жағдайда:
 - ҚР ішкі нарығына тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті сұйытылған мұнай газының көлемі бар мұнай берушінің мәртебесінің болуын растау.

Бұл ретте аталған тұлғалар биржада аккредиттелгеннен кейін тоқсан сайын, есепті айдан кейінгі айдың бесінші күнінен кешіктірмей, тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті сұйытылған мұнай газы көлемінің болуын растайтын құжаттарды биржаға ҚР ішкі нарығына ұсынуға міндеттенеді (ҚР ішкі нарығына тауар биржалары арқылы өткізу үшін міндетті сұйытылған мұнай газының көлемі бар мұнай беруші туралы тиісті шарт жасасты, онда ҚР ішкі нарығына газды өткізу кезеңдерін көрсететін ТМД зауытынан хат).

- 3) өнеркәсіптік тұтынушылар, газ толтыру станцияларының, газ толтыру пункттерінің және (немесе) автогаз құю станцияларының иелері аккредиттелген жағдайда:
 - үшінші тараптың (газ толтыру станцияларының, газ жинақтау пункттерінің немесе автожанармай құю станцияларының) мүлкін (жалға алу) пайдаланған жағдайда газ толтыру станциясына, газ толтыру пункттеріне немесе автожанармай құю станцияларына иелік ету құқығын растайтын құжаттардың көшірмелерін, тиісті жалдау шартының нотариалды куәландырылған көшірмесін ұсыну;

- жалпы көлемі 60 текше метрден кем емес сұйытылған мұнай газын сақтау жөніндегі сыйымдылықтарды оларды теміржол цистерналарынан толтыру мүмкіндігімен немесе үшінші тараптың мүлкін (жалға алу) пайдаланған жағдайда (көлемі айына 60 текше метрден кем емес сұйытылған мұнай газын сақтау және ауыстырып тиеу жөніндегі қуаттарды) меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде иелену құқығын растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсыну, тиісті өңірдегі, өңірлер тобындағы газ толтыру станциясының иесімен), тиісті жалдау шартының нотариалды куәландырылған көшірмесі және осы жалдау шартының уәкілетті мемлекеттік органдарда тіркелгені туралы растама;

- жалдау шарты болған жағдайда, осы мүліктің биржалық сауда-саттыққа қатысушыдан (жалға алушыдан) басқа үшінші тұлғаларда жалға берілмейтіні және қосалқы жалға берілмейтіні туралы міндеттеме хаты қосымша ұсынылады.

Өнеркәсіптік тұтынушыларға, газ толтыру пункттерінің немесе автогаз құю станцияларының иелеріне, олар сұйытылған мұнай газын тек автомобиль көлігімен жеткізуді көздейтін сауда құралдары бойынша биржалық сауда-саттыққа қатысуға ниет білдірген жағдайда, көрсетілген талаптар қолданылмайды.

Үміткерді аккредиттеу мерзімі жоғарыда көрсетілген жалдау шарттарының мерзімімен шектелуі және тиісінше олар қайта басталғаннан және растайтын құжаттар ұсынылғаннан кейін ұзартылуы мүмкін.

5.3. Биржаның мұнай өнімдері саудасы Секциясының мүшелігіне кіру үшін үміткер 5.1-тармақпен көзделген осы баптың тәртібін құжаттар мен мәліметтерді ұсырудан басқа мынадай құжаттарды растауға немесе Биржаға ұсынуға тиіс:

5.3.1. Бензинмен немесе дизель отынымен сауда-саттыққа жіберу үшін:

1) мұнай өнімдерін өндіруші аккредиттелген жағдайда:

ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген және/немесе дербес сәйкестендіру нөмірі – коды берілген мұнай өнімдері зауыты мәртебесінің болуын растау;

2) мұнай берушілер аккредиттелген жағдайда:

ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген мұнай берушінің мәртебесінің болуын растау.

3) мұнай өнімдерін көтерме жеткізушілер аккредиттелген жағдайда:

мұнай өнімдерін көтерме жеткізушілердің мемлекеттік тізіліміне енгізілген мұнай өнімдерін көтерме жеткізуші мәртебесінің болуын растау;

4) мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізушілер аккредиттелген жағдайда:

мұнай өнімдері базаларының резервуарларынан және (немесе) автожанармай құю станцияларынан мұнай өнімдерін өткізуді жүзеге асыру құқығын растайтын құжаттардың нотариалды куәландырылған көшірмелерін ұсыну.

5.3.2. Реактивті қозғалтқыштар үшін отынмен сауда-саттыққа рұқсат беру үшін

1) мұнай өнімдерін өндірушілер аккредиттелген жағдайда:

ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген және/немесе дербес сәйкестендіру нөмірі – коды берілген мұнай берушінің мәртебесінің болуын растау;

3) авиациялық компаниялар аккредиттелген жағдайда:

«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ берген пайдаланушы сертификатының және меншік құқығын растайтын құжаттардың болуын растау сақтау қуаты 60 тоннадан кем емес резервуарларды үшінші тұлғалардан жалға алу;

4) әуежайлар аккредиттелген жағдайда:

«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ әуежайлағының жарамдылық сертификатының болуын растау.

5.3.3. Битуммен сауда-саттыққа жіберу үшін:

1) битум өндірушілерді аккредиттеу жағдайында:

ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарына енгізілген зауыт мәртебесінің болуын растау;

2) битум жеткізушісі аккредиттелген жағдайда:

оның ҚР ішкі нарығына мұнай өнімдерін жеткізу жоспарын қосқанын растайтын құжаттар;

3) жол-құрылыс компаниясы аккредиттелген жағдайда:

автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласындағы лицензияның көшірмесін, сондай-ақ жол битумын сатып алушылар тізбесіне енгізілгенін растауды ұсыну,

автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында орналастырылған автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласындағы кемінде бір жыл қызмет тәжірибесін растайтын құжаттар;

4) битумды көтерме сатып алушылар аккредиттелген жағдайда:

битумды көтерме сатып алу және кейіннен көтерме саудада өткізу жөніндегі қызмет тәжірибесін растайтын құжаттар; битумды сақтау үшін тиісті инфрақұрылымның болуын растайтын құжаттар; сондай-ақ автомобиль жолдарын салу және жөндеу саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында орналастырылған жол битумын сатып алушылар тізбесіне енгізілгенін растау.

5.4. Биржаның басқа (басқа) секцияларының мүшесі болып табылатын үміткер биржа секциясының мүшелігіне кірген жағдайда, биржаға осы баптың 5.1-тармағында көрсетілген құжаттарды қайта ұсыну қажет емес.

5.5. Үміткерлердің Биржаның жарғылық, меншікті капиталдарының мөлшеріне қойылатын талаптарын орындамауы жөніндегі шарттармен жол берілген жағдайларда, соңғылары биржаға осы шарттарда көзделген оларды капиталдандыру жөніндегі көрсетілген талаптарды орындаудан босату негіздерін растайтын оның талаптарына сәйкес құжаттарды ұсынуға міндетті.

6-бап. Биржа мүшелігіне қабылдау туралы шешім қабылдау тәртібі

6.1. Биржа мүшелерімен (клиенттерімен) олардың биржалық сауда – саттыққа қатысуы бойынша өзара іс-қимыл жасауға жауапты Биржаның құрылымдық бөлімшесі үміткерді биржа секциясының мүшелеріне биржа мүшелерін аккредиттеу жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі-Биржаның уәкілетті органы) қарауына қабылдау туралы мәселені шығарады.

6.2. Жаңа мүшені аккредиттеу туралы шешімді Биржа осы Тәртіпте 5-бапта көрсетілген өтініш пен құжаттарды қабылдаған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде қабылдайды.

6.2. Үміткерді Биржа Секциясының мүшелігіне қабылдау туралы шешім Биржаның уәкілетті органы шешім қабылданған күннен бастап күшіне енеді.

6.3. Қабылданған шешім туралы үміткерге тауар биржасы аккредиттеу немесе аккредиттеуден бас тарту туралы шешім шығарғаннан кейін бір жұмыс күні ішінде жазбаша хабарланады.

6.4. Шешім келесі жағдайларда тапсырылды деп есептелінеді:

1) қолма-қол - алғаны туралы белгі қойылған күннен бастап;

2) поштамен - тапсырыс хатпен табыс етіледі;

3) электрондық тәсілмен – тауар биржасы хатта көрсетілген электрондық мекенжайға жіберген күннен бастап жүзеге асырылады.

6.4. Биржаның уәкілетті органының үміткерді Биржа Секциясының мүшелігіне қабылдау туралы шешімі күшіне енген күні соңғысымен биржа белгілеген нысан бойынша биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы мерзімсіз шарт жасалады.

7-бап. Биржа секциясының мүшелігіне үміткерді қабылдаудан бас тарту жағдайлары (биржада аккредиттеуде)

7.1. Биржа секциясының мүшелігіне қабылдаудан (биржада аккредиттеуден) мынадай жағдайларда бас тартылады:

- 1) үміткердің осы Тәртіпте белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;
- 2) Ұсынбау, толық көлемде ұсынбау және (немесе) осы Тәртіпте көзделген ақпаратты қамтитын құжаттар мен мәліметтерді жалған ұсыну;
- 3) үміткерге қатысты соттың қызметке немесе қызметтің жекелеген түрлеріне тыйым салу туралы заңды күшіне енген шешімі бар;
- 4) үміткерді, оның бенефициарлық меншік иелерін және (немесе) оның бірінші басшысын Қазақстан Республикасының Заңында тәртіппен көзделген «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» терроризм мен экстремизмді қаржыландыруға байланысты ұйымдар мен тұлғалардың тізбесіне қосу;
- 5) үміткерге, оның бенефициарлық меншік иелеріне және (немесе) оның бірінші басшысына қатысты соттың заңды күшіне енген шешімі (үкімі), оның негізінде үміткер және (немесе) оның бірінші басшысы тауар биржасында аккредитация алуға байланысты арнайы құқығынан айырылды.

Осы тармақта көрсетілмеген негіздер бойынша үміткерді аккредиттеуден бас тарту туралы шешім қабылдауға жол берілмейді.

8-бап. Биржа мүшелерінің құқықтары мен міндеттері

8.1. Биржа мүшелерінің құқығы бар:

- 1) Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес Сауда-саттықты жүзеге асыру үшін биржаға тиесілі техникалық құралдар мен жүйелерді пайдалануға;
- 2) Биржаның өз мақсаттары мен міндеттерін орындауына байланысты сұрау салулармен биржаға жүгінуге;
- 3) Биржаның ішкі құжаттарында және директорлар кеңесінің шешімдерінде белгіленген тәртіппен және шарттарда, биржа өз мүшелеріне ұсынатын қызметтерді пайдалану;
- 4) Биржаның бір немесе бірнеше секциясы мүшелерінің құрамынан шығуға;
- 5) Биржаның ішкі құжаттарында көзделген өзге де құқықтарға ие болуға міндетті.

8.2. Биржа мүшелері міндетті:

- 1) ҚР заңнамасының талаптарын, Биржаның ішкі құжаттарының ережелерін сақтауға міндетті;
- 2) Биржаның басқа мүшелеріне де, үшінші тұлғаларға да қатысты биржа қабылдаған кәсіптік қызмет және кәсіптік этика қағидаттарын, қағидалары мен стандарттарын, сондай-

ақ Биржаның сауда-саттықты ұйымдастыру бойынша оның мүшесі биржадан алатын қызметтердің көлемін ескере отырып, сауда-саттықты ұйымдастырушының функцияларын орындауын қамтамасыз ететін барлық операциялық рәсімдерді сақтау;

3) өз лауазымды тұлғаларын кәсіби даярлауды қамтамасыз ету қызметкерлердің біліктілігін арттыруға жәрдемдесу;

4) биржада жасалған мәмілелерден туындайтын міндеттемелерді, сондай-ақ ҚР Заңнамасының және Биржаның ішкі құжаттарының талаптарына негізделген өзге де міндеттемелерді тиісінше орындауға міндетті;

5) құрамы заңнамада және Биржаның ішкі құжаттарында айқындалған ақпаратты уақтылы ұсынуға міндетті;

6) биржаға тиесілілігін теріс пайдалану және жосықсыз мінез-құлық жағдайларына жол бермеуге, оның ішінде өзінің биржаға мүшелігіне байланысты Биржаның осы мүшесі алған ақпаратты оған ерекше рұқсатсыз үшінші тұлғаларға таратпауға және бермеуге және ҚР заңнамасына және Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес құпия ақпарат немесе қызметтік/коммерциялық құпия санатына жатқызылған;

7) Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес орындау үшін міндетті болып табылатын Биржаның Директорлар кеңесінің және басқа органдары мен лауазымды адамдарының шешімдерін міндетті деп санауға және орындауға;

8) сауда операцияларын жасау және сауда-саттықта жасалған мәмілелерді орындау кезінде туындаған немесе туындауы мүмкін дауларды шешу жөніндегі төрелік комиссияның құзыретін тануға;

9) биржа құжаттарында белгіленген тәртіппен мүшелік және өзге де жарналар мен төлемдерді уақтылы төлеуге міндетті;

10) тоқсан сайын, есепті кезеңнен кейінгі айдың он бесінші күнінен кешіктірмей Биржаға қаржылық есептілікті ұсынуға міндетті;

11) өзінің әкімшілік құқық бұзушылықтары, оның қызметкерлеріне және оның аффилиирленген тұлғаларына жасалған құқық бұзушылықтар туралы биржаны дереу хабардар етуге міндетті;

12) биржаға өз трейдерлерінің құрамындағы кез келген өзгерістер туралы мәліметтерді беруге және мұндай мәліметтерді ұсынбау немесе уақтылы ұсынбау салдары үшін толық жауапты болуға;

13) Биржаның осы мүшесінің жарғылық капиталында акциялары (үлестері) бар Биржа мүшесі акционерлерінің (қатысушыларының) құрамындағы бес және одан да көп пайыз мөлшеріндегі өзгерістер туралы хабарлауға;

14) Биржаның ішкі құжаттарында белгіленген өзге де міндеттерді атқаруға міндетті.

9-бап. Биржа Секцияларында мүшелікті (аккредиттеуді) тоқтата тұру, қайта бастау, тоқтату

9.1. Биржа секцияларына мүшелікті (аккредиттеуді) тоқтата тұру, қайта бастау, тоқтату туралы шешімді Биржаның уәкілетті органы қабылдайды.

9.2. Биржа секциясында мүшелікті (аккредиттеуді) тоқтата тұру мынадай негіздер бойынша жүзеге асырылады:

1) Биржа мүшесі оларға мынадай мәліметтерді көрсете отырып, тиісті өтініш бере отырып, шешім қабылдаған жағдайда:

аккредиттеуді тоқтата тұрудың себебі;

аккредиттеуді тоқтата тұрудың мерзімі;

биржалық мәмілелер бойынша оның орындалмаған міндеттемелерінің болмауы туралы;

2) Биржаның мүлкін пайдаланғаны, ақпараттық-техникалық және клирингтік қызмет көрсеткені, сондай-ақ биржалық алым үшін белгіленген төлемдерді (екі және одан да көп рет) төлемеген жағдайда;

3) Биржа мүшесінің ҚР Заңында белгіленген талаптарды, биржалық сауда Ережелерін, 04.05.2009 ж. «Тауар биржалары туралы» Қазақстан Республикасының басқа заңнамасын және Биржаның ішкі нормативтік құжаттарын сақтамағанын анықтаған жағдайда.

Биржа мүшесі осы тармақта белгіленген талаптарды сақтамаған жағдайда, Биржа үш жұмыс күні ішінде оған мерзімдерін көрсете отырып, аккредиттеуді тоқтата тұру туралы жазбаша түрде хабарлама жібереді.

9.3. Биржа секциясында мүшелікті (аккредиттеуді) қайта бастау мынадай негіздер бойынша жүзеге асырылады:

1) Биржа мүшесінің өтініші бойынша - аккредиттеу өз қалауы бойынша тоқтатылған жағдайда;

2) осы баптың шарттары 9.2. – тармақта көрсетілген бұзушылықтарды жою туралы растайтын құжаттарды ұсыну.

9.4. Биржа секциясында мүшелікті (аккредиттеуді) тоқтату мынадай негіздер бойынша жүзеге асырылады:

1) Биржа мүшесінің ерікті шешімі қабылданған жағдайда, оған тиісті өтініш ұсынылып, онда мынадай мәліметтер көрсетіледі:

- аккредиттеуді тоқтату себебі;

- жасалған биржалық мәмілелер бойынша оның барлық міндеттемелерін орындауы туралы;

2) өз қалауы бойынша өтінішті қоспағанда, биржада аккредиттеуді тоқтата тұруға негіз болған бұзушылықтар жойылмаған;

3) Биржа мүшесі таратылған жағдайда;

4) Биржа мүшесіне қатысты заңды күшіне енген қызметке немесе қызметтің жекелеген түрлеріне тыйым салу туралы сот шешімі бар;

5) Биржа мүшесі тарапынан бағаларды айла-шарғы жасау фактісі расталған жағдайда;

б) Биржада аккредиттелген күннен бастап қатарынан күнтізбелік он екі ай ішінде брокерлік, дилерлік және маркет-мейкерлік қызметті жүзеге асырмаған жағдайларда жүзеге асырылады.

Биржа өтінішті қабылдаған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде биржада аккредиттеуді тоқтата тұру, қайта бастау және тоқтату туралы өтініштерді қарайды. Биржа мүшесінде биржалық мәмілелер бойынша орындалмаған міндеттемелер анықталған жағдайда биржалық мәмілелер бойынша барлық міндеттемелерді орындағанға дейін Биржа өтінішті қараудан бас тартады.

9.5. Биржа белгілейтін биржада аккредиттеуді тоқтата тұруға негіз болған бұзушылықтарды жою мерзімдері отыз жұмыс күнінен аспауға тиіс.

9.6. Биржада брокерлік және дилерлік аккредиттеуді жою туралы шешімді Биржа қабылдайды:

1) биржада аккредиттелген күннен бастап қатарынан күнтізбелік он екі ай ішінде брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асырмаған;

2) биржада брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруды ерікті түрде тоқтату туралы шешім қабылдау;

3) 9.2-тармақтың 3) тармақшасында қатарынан алты күнтізбелік ай ішінде екі реттен артық шарттар әрекеттердің бірін жасау көзделген .

9.7. Биржа мүшелерінің құрамынан шыққан немесе шығарылған тұлғалардың өздері биржаға төлеген ақшалай қаражатты жарналар немесе биржаға берілген басқа мүлік ретінде қайтаруды талап етуге құқығы жоқ. Олар сондай-ақ Биржаның қызметтері үшін төлемдерді қоса алғанда, олардың биржа мүшелігіне байланысты қандай да бір шығыстарды өтеуді талап етуге құқылы емес.

10-бап. Индустриялық сертификаты бар дилерлерді аккредиттеу, олардың аккредителуін тоқтата тұру және тоқтату шарттары мен тәртібі

10.1. Өздері өндіретін тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тұлғалар индустриялық сертификатты ұсыну бойынша Биржаның мамандандырылған тауарларымен сауда секциясында дилерлер ретінде қосымша талаптарсыз аккредиттеледі.

10.2. Биржада аккредиттеу үшін индустриялық сертификаты бар дилер биржаға Биржаның мамандандырылған тауарларымен сауда секциясының мүшелігіне қабылдау туралы өтінішті ұсынады.

10.3. Индустриялық сертификаты бар дилерді аккредиттеу туралы шешімді биржа өтініш қабылданған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде қабылдайды.

Үміткерге қабылданған шешім туралы бір күн ішінде жазбаша хабарланады.

Шешім мынадай жағдайларда тапсырылды деп есептелінеді:

- 1) қолма-қол – алғаны туралы белгі қойылған күннен бастап;
- 2) поштамен – тапсырыс хатпен табыс етіледі;
- 3) электрондық тәсілмен – Биржа хатта көрсетілген электрондық мекенжайға жіберген күннен бастап жүзеге асырылады.

10.4. Биржада аккредиттеуден негізсіз бас тартылған жағдайда, индустриялық сертификаты бар және биржада өзі өндіретін тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын дилер Биржаның шешіміне уәкілетті мемлекеттік органға шағымдануға құқылы.

Уәкілетті мемлекеттік органға шағымдану үшін негіздер:

1) биржада аккредиттеу туралы шешімде жазылған қорытындылардың негізсіз бас тарту мән-жайларына сәйкес келмеуі;

2) биржада аккредиттеуден бас тарту туралы шешім шығарған кезде Қазақстан Республикасының Тауар биржалары саласындағы заңнамасы нормаларының дұрыс қолданылмауы негіздер болып табылады.

Уәкілетті мемлекеттік органның шешімімен келіспеген жағдайда индустриялық сертификаты бар дилер сотқа жүгінеді.

10.5. Биржада аккредиттеуді тоқтата тұру осы Тәртіптің 9-бабында көзделген негіздер бойынша, сондай-ақ дилердің индустриялық сертификатының қолданылу мерзімінің аяқталу фактісі анықталған жағдайда жүзеге асырылады.

Тауар биржасының мүшесі Тәртіптің осы тармағында белгіленген талаптарды сақтамағаны анықталған жағдайда, Биржа үш жұмыс күні ішінде оған мерзімдерді көрсете отырып, аккредиттеуді тоқтата тұру туралы жазбаша түрде хабарлама жібереді.

10.6. Биржада аккредиттеуді қайта бастау мынадай негіздер бойынша жүзеге асырылады:

1) индустриялық сертификатқа ие және биржада өзі өндіретін тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын дилердің өтініші бойынша – биржада аккредиттеу өз қалауы бойынша тоқтатыла тұрған жағдайда;

2) өз қалауы бойынша өтінішті қоспағанда, биржада аккредиттеуді тоқтата тұруға негіз болған бұзушылықтарды жою туралы растайтын құжаттар мен мәліметтерді ұсынуды қамтиды.

10.7. Биржада аккредиттеуді тоқтату осы шарттардың 9-бабында көзделген негіздер бойынша, сондай-ақ индустриялық сертификат жоғалған (қолданылуы тоқтатылған) жағдайда да жүзеге асырылады.

10.8. Биржада индустриялық сертификатқа ие және биржада өзі өндіретін тауарларды өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын дилердің биржада аккредиттеуді тоқтата тұру, қайта бастау және тоқтату туралы өтініштерін өтініш қабылданған кезден бастап бес жұмыс күні ішінде қарайды.

Осы дилерде биржалық мәмілелер бойынша орындалмаған міндеттемелер анықталған жағдайда, Биржа биржалық мәмілелер бойынша барлық міндеттемелерді орындағанға дейін өтінішті қараудан бас тартады.

III БӨЛІМ. ЖАРНАЛАР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ТӨЛЕМДЕР

11-Бап Жарналар

11.1. Биржада аккредиттеу үшін үміткердің кіру жарнасының мөлшері 450 000 (төрт жүз елу мың) теңгені құрайды (ҚҚС сомасын қоса алғанда) мұнай өнімдері саудасы секциясынан басқа Биржаның кез келген сауда секциясының мүшелігіне кірген кезде кіріс жарнасы 2.4-тармаққа сәйкес тауардың әрбір түрімен сауда жасау құқығы үшін төленеді. осы Тәртіптің 2-бабы, сондай-ақ, мүшелік жарнасы 750 000 (жеті жүз елу мың) теңгені құрайтын мерзімді нарық секциялары (ҚҚС сомасын қоса алғанда).

11.2. Биржа биржа секциялары мүшелерінің жыл сайынғы жарнаны төлеуін белгілеген жоқ.

11.3. Биржаның Директорлар кеңесі төлем тәртібін айқындауға, кіру, жыл сайынғы жарналардың мөлшерін өзгертуге, сондай-ақ мүшелік жарналардың жеңілдікті мөлшерін енгізуге және оларды төлеу шарттары мен жағдайларын айқындауға құқылы.

IV БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

12-бап. Тәртіпке өзгерістер мен толықтыруларды қабылдау тәртібі

12.1. Биржа Жарғысының ережелеріне қайшы келмейтін Тәртіпке өзгерістер мен толықтыруларды Биржаның Директорлар кеңесі оның мүшелерінің немесе Биржа Басқармасының ұсынысы бойынша қабылдануы мүмкін.

12.2. Тәртіпке көрсетілген өзгерістер мен толықтырулар Биржаның интернет-ресурсында олар бекітілген күннен бастап бір жұмыс күні ішінде жариялануға тиіс.

**«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы » АҚ
мүшелерін аккредиттеу Тәртібіне № 1 қосымша,
оларды аккредиттеуді тоқтата тұру және тоқтату**

**Өтініш пен қосымшалар кәсіпкерлік субъектісінің бланкісінде мөрмен
күәландырылған басшының қолымен беріледі**

«___» _____ 200__ ж.

**«Еуразиялық Сауда Жүйесі»
тауар биржасы » АҚ**

**«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының («Биржа»)
мүшелігіне кіру туралы Өтініш**

ұйымдық құқықтық нысанын көрсете отырып, кәсіпкерлік субъектісінің толық атауы

биржа секциясының мүшелігіне кіру ниеті туралы мәлімдей отырып секция атауы (мұнай өнімдері саудасы секциясының мүшелігіне кірген кезде үміткер биржада аккредиттеу кезінде сауда жасағысы келетін тауардың түрі де көрсетіледі), мәртебесінде - брокер немесе дилер мәртебесін көрсету, Биржаның жарғысына және ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әрекет етуге, Директорлар кеңесінің және Биржаның басқа да органдарының шешімдерін орындауға, биржаға берілген мәліметтердің өзгергені туралы уақтылы хабарлауға өзінің келісімін растайды.

Өтінішке келесі құжаттарды қоса береміз:

- 1)
- 2) ...

(өтінішке қоса берілген барлық құжаттарды тізімдеу)

Басшының аты-жөні және лауазымы

Қолы, мөрі

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ның мүшелерін аккредиттеу Тәртібіне № 2 қосымша, оларды аккредиттеуді тоқтата тұру және тоқтату

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының мүшелігіне кіретін үміткердің САУАЛНАМАСЫ

Осы сауалнамада ұсынылған барлық ақпарат Биржаның ішкі құжаттарында айқындалған тәртіппен және көлемде ашылуға тиіс.

I ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР	
1	Кәсіпкерлік субъектісінің толық атауы
1.1	қазақ тілінде
1.2	орыс тілінде
1.3	ағылшын тілінде
2	Кәсіпкерлік субъектісінің орналасқан жерінің мекенжайы
2.1	заңды
2.2	нақты
2.3	хат-хабарды қандай мекен-жайға жіберу керек
3	Кәсіпкерлік субъектісінің байланыс деректері
3.1	Телефон (бэк-офис)
3.2	Телефон (ұялы)
3.3	Телефон (Telegram, WhatsApp)
3.4	Skype, Zoom мекен-жайы
3.5	E-mail
3.6	Интернет-ресурстың (сайттың) мекен-жайы
3.7	Компанияның қысқаша атауы (4 латын бас әріпінің аббревиатурасы) бұл сіздің ұйымыңыздың толық атауын жақсы көрсетеді және сіз жүйенің

	пайдаланушыларына белгілі боласыз				
4	Кәсіпкерлік субъектісін мемлекеттік тіркеу/қайта тіркеу				
4.1	Бастапқы тіркеу күні				
4.2	Қайта тіркеу күні				
4.3	Тіркеу нөмірі				
4.4	БСН				
4.5	Мемлекеттік тіркеуді жүзеге асырған Орган				
4.6	Қызмет түрі				
<i>№</i>	<i>ЭҚЖЖ коды</i>	<i>Атауы</i>			<i>Көрсетілген қызмет бойынша жұмыс тәжірибесі, жылдар/айлар</i>
4.6.1					
4.6.2					
4.6.3					
5	Филиалдар, өкілдіктер	Иә Жоқ			
5.1	<i>Филиалдың, өкілдіктің атауы</i>	<i>БСН</i>	<i>Заңды мекен-жайы</i>	<i>Басшы (толық аты-жөні)</i>	<i>Байланыс деректері</i>
5.1.1					
5.1.2					
5.1.3					
6	Кәсіпкерлік субъектісі иелерінің тізімі (егер бар болса), дауыс беру құқығымен (үлесін, % көрсете отырып) жарғылық капиталдағы 10% және одан да көп үлесті (акцияларды, пайларды) иеленетін, жарғылық капиталдағы үлестерді (акцияларды, пайларды)				
<i>№</i>	<i>Кәсіпкерлік субъектісі иесінің толық аты-жөні/жарғылық капиталдағы үлестердің (акциялардың, пайлардың) иесі - тұлғаның атауы</i>				<i>Дауыс беру құқығымен жарғылық капиталдағы (акциялардың, пайлардың) үлесі, (%)</i>
6.1					

6.2					
6.3					
7	Кәсіпкерлік субъектісі компаниялар тобының мүшелеріне жатады ма: өнеркәсіптік, банктік, қаржылық, холдингтер, концерндер, қауымдастықтар, қоғамдық ұйымдар (топ мүшелерінің жарғылық капиталдарына қатысу үлесін, % - н, топ қызметінің негізгі түрлерін көрсете отырып, топ құрылымын көрсететін схема)				
II ЛИЦЕНЗИЯЛАРДЫҢ, КУӘЛІКТЕРДІҢ, РҰҚСАТТАРДЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ ҚҚС БОЙЫНША ТҮРЛЕРІ					
<i>№</i>	<i>Лицензияның, куәліктердің, рұқсаттардың түрі</i>	<i>Лицензияның, куәліктердің, рұқсаттардың нөмірі</i>	<i>Берілген күні</i>	<i>Құжаттың қолданылу мерзімі</i>	<i>Лицензия берген Орган</i>
1					
2					
3					
4					
III БАСШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР					
1	Директорлар кеңесінің төрағасын көрсете отырып, директорлар кеңесінің мүшелері (егер бар болса)				
2	Атқарушы органның мүшелері (бірінші басшы; бірінші басшыны алмастыратын тұлға)				
<i>№</i>	<i>толық аты-жөні</i>	<i>Қызметі</i>	<i>Кәсіптік біліктілігі, білімі, (қашан және қандай оқу орындарын бітірген)</i>	<i>Туған күні мен туылған жері, соңғы 3 жылдағы жұмыс орны</i>	<i>Лауазымға тағайындалған күні</i>
1					
2					
3					
4					
3	Байланыс тұлғалары, қызметкерлер				

<i>№</i>	<i>Қызметкерлердің өкілеттіктері</i>	<i>толық аты-жөні</i>	<i>Қызметі</i>	<i>Байланыстар (телефон, e-mail)</i>	
1	Биржалық сауда-саттықты өткізуге жауапты тұлға				
2	Қызметтерге ақы төлеу мәселелері бойынша жауапты тұлға штат кестесінде болмаған жағдайда бухгалтерлік есепті жүргізу бойынша қызметтер көрсетуге шарт жасалған тұлға туралы мәліметтерді көрсетсін				
3	Техникалық мәселелер бойынша жауапты тұлға				
4	Осы сауалнаманы толтыру мәселелері бойынша жауапты тұлға				
5	Қызметкерлердің жалпы саны				
IV ДЕРЕКТЕМЕЛЕР					
<i>№</i>	<i>Есеп айырысу шоты</i>	<i>Шот валютасы</i>	<i>Есеп айырысу ұйымы</i>	<i>Банктің орналасқан жері</i>	<i>БСК, КБЕ</i>
1					
2					
3					
4					
V АУДИТ					
<i>№</i>	<i>Аудитордың атауы</i>	<i>Аудитордың орналасқан жері</i>		<i>Байланыс</i>	
2					
VI ҮМІТКЕР ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (АСТЫН СЫЗУ)					
1	Кәсіпкерлік субъектісі сот ісіне қатысы бар ма?			Иә	Жоқ
2	Кәсіпкерлік субъектісінің сот шешімін орындамау жағдайлары болды ма			Иә	Жоқ
3	Кәсіпкерлік субъектісіне банкрот деп тану немесе мәжбүрлеп тарату туралы талап қойылды ма?			Иә	Жоқ

4	Кәсіпкерлік субъектісі тәртіптік жазаға немесе әкімшілік жауапкершілікке тартылды ма?	Иә	Жоқ
VII МЕНШІКТІ ЖӘНЕ ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛДЫҢ МӨЛШЕРІ			
7.1	Жарғылық капиталдың мөлшері, мың теңгемен (құрылтай құжаттарында, бухгалтерлік баланста көрсетілген)		
7.2	Меншікті капиталдың мөлшері, мың теңгемен (бухгалтерлік баланста көрсетілген)		

Дилерлері үшін. Сұйытылған мұнай газын көтерме сату секциясының

Сұйытылған мұнай газымен жабдықтау жүйелері субъектілерінің санаттары не олардың өкілдері (асты сызылсын)						
1	Сұйытылған мұнай газының иелері				Иә	Жоқ
2	Сұйытылған мұнай газын өндірушілер				Иә	Жоқ
3	Газ толтыру станцияларының иелері				Иә	Жоқ
№	Газ толтыру станциясының орналасқан жері (нақты мекен-жайы):	Меншік нысаны (жалға алу, меншікті)	ТМД сақтау базасының көлемі, текше метрде	Төгу-құю темір жол эстакадасының болуы, (иә, жоқ)	МГС орналасқан жер учаскесінің ауданы га	
3.1						
3.2						
3.3						
3.4						
4	Меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде жалпы көлемі кемінде 60 текше метр сұйытылған мұнай газын сақтау сыйымдылығы бар, оларды теміржол цистерналарынан толтыру мүмкіндігімен не көлемі айына кемінде 60 текше метр сұйытылған мұнай газын сақтау және ауыстырып тиеу жөнінде қызметтер көрсету туралы шарт жасасқан өнеркәсіптік тұтынушылар, газ толтыру пункттерінің немесе автогаз құю станцияларының иелері газ толтыру станциясының иесі:				Иә	Жоқ
№	Сұйытылған мұнай газын сақтау сыйымдылығының	Меншік нысаны (жалға алу, меншікті)	Нысан түрі: Өндірістік қойма,	ТМД сақтау сыйымдылығының	Төгу-құю темір жол эстакадасының болуы,	ТМД сақтау сыйымдылығы орналасқан жер

	<i>орналасқан жері (нақты мекенжайы):</i>		<i>МҰТ, АГТС</i>	<i>көлемі, текше метрмен</i>	<i>(иә, жоқ)</i>	<i>учаскесінің кадастрлық нөмірі</i>
4.1						
4.2						
4.3						
4.4						
4...						
5	<i>Сұйытылған мұнай газының электрондық сауда сатығында қатыстыңыз ба:</i>					
<i>№</i>	<i>Электрондық сауда алаңының атауы</i>		<i>Қай кезеңнен бастап</i>			<i>Мәмілелер көлемі, тоннамен</i>
1						
2						
3						

Күні 20__ ж. Қолы (.....) Қызметі М. О.

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ның
мүшелерін аккредиттеу Тәртібіне № 3 қосымша
оларды аккредиттеуді тоқтата тұру және тоқтату

ТРЕЙДЕРЛЕР ТІЗІМІ

(баспа әріптерімен немесе жазу машинкасымен толтырыңыз; жетіспейтінін жазыңыз, артығын сызып тастаңыз)

Сауда-саттыққа қатысушы <i>(толық атауы)</i>		
Мүшелік санаттары		
Жарамдылығы (күні)		
Бұрын берілгендеге қосымша <i>(X көрсетіңіз)</i>	Иә	Жоқ
Орнына бұрын берілгендерге <i>(X көрсетіңіз)</i>	Иә	Жоқ
Қызметі		
Толық аты-жөні		
Телефон		
Қолтаңба үлгісі		

Жоғарыда аталған тұлғалар Биржаның ішкі құжаттарына сәйкес мәмілелер жасасу, ақшалай қаражат пен тауарға билік ету және біздің сауда-саттыққа қатысуымызға байланысты өзге де әрекеттерді орындау құқығымен біздің атымыздан биржада сауда-саттыққа қатысуға уәкілетті.

Жоғарыда аталған тұлғалардың осы құжатта берілген өкілеттіктерден туындайтын әрекеттері үшін өзімізге толық жауапкершілікті қабылдаймыз.

Бірінші басшы _____

(лауазымы) (аты-жөні)

Бас бухгалтер _____

(аты-жөні)

М. О